

T. G. Masaryk – život a dílo

- 1850** 7. 3. narozen v Hodoníně jako prvorozený syn Josefa a Terezie Masarykových
- 1861-1863** studium na reálce v Hustopečích
- 1865** počátek studia na německém gymnáziu v Brně
- 1869** vstup na Akademické gymnázium ve Vídni
- 1872** 4. 7. maturita; po ní vstup na vídeňskou univerzitu
- 1875** 19. 5. ve Světozoru vychází první M. článek v Čechách
- 1876** 23. 4. *Theorie a praxis* — první z deseti úvah otiskovaných na pokračování v *Moravské orlici*
10. 3. slavnostní promoce — diplom doktora filozofie
15. 10. začátek studijního pobytu v Lipsku
- 1877** 13. 6. seznámení s Charlottou Garriguovou
- 1878** 15. 3. sňatek s Charlottou G.
14. 11. předložení habilitační práce *Sebevražda hromadným jevem společenským moderní osvěty*
- 1879** 29. 3. po obhajobě habilitační práce a proslovení zkušební přednášky získává pedagogický titul docent
- 1879** 3. 5. narodila se dcera Alice
- 1880** spis *O hypnotismu (magnetismu zvířecím)*
1. 5. narodil se syn Herbert
31. 8. přestoupil z církve římskokatolické do církve reformované evangelické
- 1881** *Der Selbstmord als sociale Massenerscheinung der modernen Civilisation*
- 1882** 16. 10. zahajovací přednáška na pražské univerzitě *O počtu pravděpodobnosti jako základu nové logiky*
- 1883** *Počet pravděpodobnosti a Humova skepse*
15. 10. první číslo Masarykova měsíčníku *Athenaeum*
- 1884** *O studiu děl básnických*
- 1885** *Základové konkrétné logiky*
- 1886** 15. 2. v *Athenaeu* vyšla stať Jana Gebauera O potřebě dalších zkoušek Rukopisu královédvorského a zelenohorského a Masarykův dopis Gebauerovi — tím zahájen spor o pravost Rukopisů
14. 9. narodil se syn Jan
20. 12. první číslo Herbenova čtrnáctideníku *Čas*
- 1887** Masaryk se stává spolupracovníkem *Času*
- Versuch einer concreten Logik*
- 1887, 1888** cesty do Ruska, též návštěvy L. N. Tolstého
- 1889** *Slovanské studie I*
- 1891** 2. a 4. 3. ve volbách do říšské rady zvolen v Pošumaví poslancem za mladočeskou stranu
- 1891 koncem roku za mladočeskou stranu zvolen poslancem zemského sněmu
- 1893** 25. 9. skládá oba poslanecké mandáty
8. 10. po zániku *Athenaea* vychází první číslo měsíčníku *Naše doba* — revue pro vědu, umění a život sociální
- 1895** *Česká otázka: snahy a tužny národního obrození; Naše nynější krize, pád strany staročeské a počátky směrů nových*
- 1896** *Jan Hus, naše obrození a naše reformace; Karel Havlíček: Snahy a tužby politického probuzení*
- 1897** v lednu jmenován řádným profesorem pražské univerzity; zde působí až do roku 1914
- 1898** 12. 1. v *Naší době* vychází první část rozsáhlé stati *Moderní člověk a náboženství* (knižně 1934)
- Otázka sociální*

- 1899** *Jednoženství a mnohoženství* - první Masarykova přednáška k ženské otázce
- 1899-1900** hilsneriáda; boj proti pověře, rasové nenávisti a politickému zneužití justice
- 1900** 31. 3. ustavující sjezd České strany lidové (realistické), později přejmenované na Českou stranu pokrokovou; v čele této strany působil do roku 1914
- 1901** *Ideály humanitní*
- 1902** přednášky na chicagské univerzitě
- 1904** *Boj o náboženství*
- 1906** 24. 1. na schůzi U Helmů posuzuje jednání katechety a je pak stíhán pro údajné rušení náboženství - 23. 5. soud Masaryka osvobodil
- 1907** 23. 5. s podporou sociálních demokratů na Valašsku zvolen poslancem říšské rady za Českou stranu pokrokovou (realistickou)
- 1908** 4. 6. v parlamentní řeči před říšskou radou se ujímá profesora innsbrucké univerzity Wahrmanda proti klerikálům a hájí svobodu slova na univerzitách
- 1909-1910** angažuje se v záhřebském tzv. velezrádném procesu ve prospěch obžalovaných 53 Jihoslovanů
- 1910** třetí cesta do Ruska
- 1910** 8. 11. řeč v říšské radě o falšovaných dokumentech a Friedjungově procesu
- 1911** v červnu znovuzvolen poslancem říšské rady
- 1913** *Rußland und Europa* (první dva díly)
debaty s Maximem Gorkým na Capri
- 1914** 18. 12. odjezd do exilu s dcerou Olgou
- 1915** 15. 3. umírá syn Herbert na tyfus
6. 7. na Husových oslavách v Ženevě vyhlašuje Masaryk otevřený boj proti habsburské nadvládě
4. 8. velení rakousko-uherské armády nařizuje stíhání Masaryka jako osoby podezřelé ze zločinu velezrady proti válčící moci státu
19. 10. Masaryk přednáší na King's College v Londýně o problémech malých národů v evropské válečné krizi
14. 11. Český komitét zahraniční vyhlašuje své úsilí o zřízení samostatného československého státu
- 1916** v únoru přeměna Českého komitétu zahraničního v Československou národní radu
cyklus přednášek *Svět a Slované* na Sorbonně v Paříži
vydávání revue *La Nation Tchèque*
Čtrnáctideník *Československá samostatnost* byl od dubna orgánem Československé národní rady
6. 4. posílá Masaryk dopis sjezdu Svazu česko-slovenských spolků na Rusi s nastíněním svého programu
- v srpnu požadavek anglické vládě o podporu snah Čechů a Jihoslovanů o samostatnost
- 1917** 18. 5. působení v Rusku začíná Masaryk řeči na schůzi Československého spolku v Petrohradě
2. 7. Čs. střelecké brigáda se vyznamenala v bitvě u Zborova
19. 12. Francie povoluje zřizovat na svém území čs. armádu podléhající Čs. národní radě
- 1918** 7. 3. Masaryk odjíždí z Ruska do Ameriky
30. 5. spolupodepisuje tzv. pittsburskou dohodu s formulací požadavku autonomie Slovenska v čs. státě
29. 6. francouzský ministr zahraničí uznává Čs. národní radu za *první základ příští vlády československé*
9. 8. uznává Čs. národní radu a Čechoslováky za národ spojenecký Velká Británie
2. 9. Čs. národní radu za „vládu de facto“ uznaly Spojené státy americké
26. 9. v Paříži ustavena Prozatímní československá vláda v čele s Masarykem

28. 9. s Francií podepsána naše první smlouva o svrchovanosti československého národa
Nová Evropa, stanovisko slovanské
18. 10. zveřejněno *Prohlášení nezávislosti československého národa zatímní vládou československou*
28. 10. vyhlášení samostatného Československa v Praze
14. 11. Tomáš Garrigue Masaryk zvolen prezidentem republiky na schůzi Revolučního Národního shromáždění
21. 12. příjezd prezidenta do Prahy
- 1920 27. 5. podruhé zvolen prezidentem Národním shromážděním, v němž bylo zastoupeno německé obyvatelstvo
- 5.-23. 9. vychází série obsáhlých Masarykových anonymních článků k problematice sovětské vlády a bolševické revoluce
8. 9. společné jednání s československými a německými sociálními demokraty na zámku Hluboš
24. 9. řeč k dělnictvu v Březových Horách u Příbrami: *Konstatuji, [...] že se nám Čechům ruský vzor nehodí.*
- 1921 9. 1.-5. 5. prezident vážně nemocen, úvahy o jeho nástupci
- 16.-23. 9. návštěva Moravy, Slovenska a Podkarpatské Rusi
- 1922 27. 8. jednání se zástupci Malé dohody v Lánech
- 1923 13. 5. zemřela Charlotta G. Masaryková.
- 1925 *Světová revoluce*
- 1927 27. 5. potřetí zvolen prezidentem
- 1930 7. 3. přijat zákon *T.G. Masaryk zasloužil se o stát*
- 1934 24. 5. zvolen prezidentem počtvrté
- 1935 14. 12. abdikace
- 1937 14. 9. *Nezhasl, ale dohořel.* (Jan Masaryk)
21. 9. byl pohřben v Lánech

Filozofie dějin	Filozofie člověka a společnosti	Hlavní spisy
Protestantismus – katolicismus	krize člověka nové doby - sebevražda věda ↔ mýtus filozofie ↔ teologie, věda - skepse - víra, (pascalovský problém) umění - bezprostřední postihování „plnosti života a jednotlivých věcí“; subjektivismus ↔ objektivismus; kritický realismus	Sebevražda, 1881 Konkrétní logika, něm. 1887 Počet pravděpodobnosti a Humova skepse, 1883; Blaise Pascal, 1883 O studiu děl básnických, 1884
Reformace (reforma), ne revoluce	sebevražda ↔ vražda měnit člověka nebo „poměry“ „česká otázka“ - realizace ideálů reformačních a humanitních), vnitřní obroda a intenzifikace národního života, hluboké reformy a „revoluce hlav a srdcí“ kritika marxismu a titanismu, revolucionismus je aristokratický, mýtický, nepracovitý	Studie o F. M. Dostojevském, 1892 Česká otázka, 1895; Naše nynější krize, 1895; Karel Havlíček, 1896; Jan Hus, 1896; Palackého idea národa českého, 1898; Problémy malého národa, 1905; Ideály humanitní, 1901; Rukověť sociologie, 1901 Ke krizi v marxismu, 1898; Moderní člověk a náboženství, 1896—98; Otázka sociální, 1898
Demokracie proti teokracii	„volnověrectví“, osobní náboženství proti církevnímu, hledisko věčnosti - věčnosti „zde a nyní“ filozofický a vědecký antropismus, demokracie jako antropokracie, od národní emancipace ke státotvornému národu, bolševictví je teokracie naruby demokracie - nový způsob života (sub specie aeternitatis), „Ježíš, ne César“, nepolitická politika, providencialistický synergismus	V boji o náboženství, Inteligence a náboženství, 1907 Rusko a Evropa, 1913; Nová Evropa, 1917 až 1918; O bolševictví, 1921 Světová revoluce, 1925; Cesta demokracie, 1933, 1934